Kalmykisk

«Kalmykisk» kan også referere til kalmyker og Kalmykia.

Kalmykisk	
Хальмг келн *Khalmg keli*	
Brukt i	Russland Folkerepublikken Kina Mongolia
Region	Kalmykia
Antall brukere	518 500[1]
Lingvistisk klassifikasjon	Mongolsk Østmongolsk Kalmykisk-oiratisk **Kalmykisk**
Skriftsystem	Det kyrilliske alfabetet
Språkkoder	
ISO 639-2	xal
ISO 639-3	xal
Wikipedia på kalmykisk	
Portal: Språk	

Kalmykisk er et mongolsk språk som snakkes av rundt en halv million mennesker i Kalmykia (Russland), vestlige Kina og vestlige Mongolia. Det er omtrent 160 000 kalmykisktalende i hvert land.

Kalmykisk tilhører den kalmykisk-oiratiske undergruppa av østmongolske språk, og har noen fellestrekk med uigurisk og uralske språk. Dette kommer av kalmykisks opphav som fellesspråk for oiratene, et forbund av fire kalmykiske stammer som trakk til seg noen ugriske og tyrkiske stammer under sin utvidelse vestover.

Den litterære tradisjonen i kalmykisk strekker seg tilbake til det 11. århundre, da det uiguriske alfabetet ble brukt. Det offisielle kalmykiske alfabetet, kalt todo-bitsjig (*klarskrift*) ble lagd i det 16. århundret av en kalmykisk buddhistisk munk ved navn Zaja Pandit. I 1924 ble dette alfabetet erstatta av det kyrilliske, som igjen ble erstatta av det latinske alfabetet i 1930. Det latinske alfabetet ble deretter erstatta med det kyrilliske alfabetet igjen i 1938.

Kalmykene led i sovjetperioden, og halvparten av alle kalmykisktalende døde den russiske borgerkrigen. Stalins etniske rensninger førte også til en markant nedgang i den kalmykiske befolkninga. Inntil nylig var den kalmykiske befolkninga i Russland på lavere nivåer enn den var i 1913. Russisk ble gjort til hovedspråket i Kalmykia, og i 1963 ble den siste kalmykiskspråklige klassen stengt, og russisk ble det eneste utdanningsspråket for kalmykiske barn.

Som et resultat av denne politikken er det mange kalmyker som ikke snakker sitt eget språk. Kalmykiske språkforskere jobber sammen med den kalmykiske regjeringa med å endre denne situasjonen, og i 1993 ble utdanningstilbudet på kalmykisk gjenoppretta.

Referanser

1. ^ Ethnologues tall fra 1993 (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=xal)